

C. SITUAČNÍ ZPRÁVA STÁTNÍ POKLADNY

Státní pokladna (SP) zahrnuje veřejné peněžní prostředky, které jsou odděleně sledovány na příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu, na účtech státních finančních aktiv, na souhrnných zůstatcích na účtech finančních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny územním rozpočtům, Státnímu fondu dopravní infrastruktury a Státnímu fondu životního prostředí, dále na účtu řízení likvidity státní pokladny, na účtech mimorozpočtových prostředků organizačních složek státu, na účtech státních právnických osob, státních fondů a dalších subjektů, pokud tak stanoví zákon.

Ke správě peněžních prostředků státní pokladny slouží, v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, tzv. **souhrnný účet běžného hospodaření státní pokladny**, na kterém jsou kromě všech příjmů a výdajů státního rozpočtu vedeny též výnosy z prodeje státních dluhopisů, jiné peněžní prostředky státu a příjmy územních samosprávných celků a Evropské unie, spravované finančními nebo celními úřady. Zůstatek prostředků na souhrnném účtu je využíván při řízení likvidity státní pokladny prostřednictvím obchodování s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami s cílem minimalizace výdajů spojených s obsluhou státního dluhu.

Souhrnná pozice státní pokladny:

Ukazatel	v mil. Kč			
	30.9.2005 (1)	30.9.2006 (2)	Rozdíl (2-1)	Index v % (2:1)
1. Státní rozpočet - saldo příjmů a výdajů	25 748	1 489	-24 259	5,8
2. Sdílené daně určené územním rozpočtům - saldo	10 247	9 541	-706	93,1
3. Sdílené daně EU a SR - saldo	682	802	120	117,6
4. Sdílené daně určené SFDI, SFŽP - saldo	750	789	39	105,2
5. Prostředky na účtech SFA	53 049	50 522	-2 527	95,2
- toho: prostředky na umořovacím účtu	46 479	37 266	-9 213	80,2
6. Rezervní fondy OSS - zůstatek převodů do/z RF		24 417	24 417	
A. Souhrnný účet státní pokladny (ř. 1 až 6)	90 476	87 560	-2 916	96,8
B. Financování státní pokladny (řízení likvidity)	-90 430	-87 541	2 889	96,8
C. Celková pozice souhrnného účtu SP (A+B)	46	19	-27	41,3

V 1. až 3. čtvrtletí 2006, obdobně jako v minulém roce, byly na vkladových účtech státních finančních aktiv vykazovány nejenom prostředky účelově určené ke krytí výdajů státního rozpočtu v průběhu roku (např. na restituce, povodně, dálnice apod.), ale také prostředky získané dřívějšími emisemi státních dluhopisů (evidované na tzv. umořovacím účtu). Zapojení prostředků umořovacího účtu v rámci souhrnného účtu SP je ale méně výrazné – proti stavu k 30. září 2005 je v roce 2006 nižší o více než 9 mld. Kč.

Ke konci září 2006 byl na souhrnném účtu SP vykázán zůstatek ve výši **87,6 mld. Kč** (podrobněji viz tabulku č. 6 v příloze). Tento byl součtem:

- **přebytku státního rozpočtu ve výši 1,5 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy v objemu 673,5 mld. Kč a výdaji ve výši 672,0 mld. Kč,

- **zůstatku sdílených daní určených do územních rozpočtů ve výši 9,5 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy (nárokem) z celostátního výnosu daní ve výši 112,1 mld. Kč a skutečným převodem těchto daňových příjmů územním rozpočtům ve výši 102,5 mld. Kč (jde o prostředky na příjmových účtech finančních úřadů určené pro územní orgány – obce a kraje – za daň z přidané hodnoty, daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob a některé další daňové příjmy, korigované provedenými převody do územních rozpočtů prostřednictvím převodových účtů),

- **zůstatku sdílených daní (cla) Evropské unie (ES) a státního rozpočtu ve výši 0,8 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi celkovým vybraným clem ve výši 4,7 mld. Kč a jeho převody do rozpočtu EU (3,1 mld. Kč) a do státního rozpočtu (0,8 mld. Kč),

- **zůstatku sdílených daní určených státním fondům (SFDI a SFŽP) ve výši 0,8 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi jejich nárokem (5,1 mld. Kč) a převodem (4,3 mld. Kč),

- **prostředků na účtech státních finančních aktiv ve výši 50,5 mld. Kč**, představujících zůstatky účelových prostředků vedených na vkladových účtech u ČNB (např. na umořovacím účtu 37,3 mld. Kč, na zvláštním účtu důchodového pojištění 8,3 mld. Kč, na účtu prostředků z malé privatizace na výdaje spojené se zánikem věcných břemen 1,2 mld. Kč, na účtu prostředků určených pro důchodovou reformu 1,0 mld. Kč, na účtu prostředků úrazového pojištění 0,7 mld. Kč, na účtech prostředků z úvěrů EIB na české dálnice B ve výši 0,2 mld. Kč a na odstraňování škod z povodní roku 2002 v částce 0,1 mld. Kč, dále na účtu prostředků na odstraňování důsledků povodní 0,2 mld. Kč a dalších).

- **zůstatku na účtech rezervních fondů** organizačních složek státu ve výši **24,4 mld. Kč**, představujícího saldo prostředků převedených z úspor výdajů do rezervních fondů a jejich čerpání převodem do příjmů kapitol.

Zůstatek na souhrnném účtu státní pokladny umožnil dočasné reinvestování prostředků formou nákupu pokladničních poukázek ČNB, a tím získání **úrokových výnosů**, resp. **úsporu úrokových nákladů** v případě odkupu vlastních státních pokladničních poukázek Ministerstvem financí.

Řízení likvidity státní pokladny v lednu až září 2006, tj. vyrovnávání nesouladu mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu v průběhu roku, se proti 1. až 3. čtvrtletí 2005 výrazně zlepšilo, když průměrný denní stav nevyužitých prostředků na souhrnném účtu státní

pokladny dosahoval 58 mil. Kč proti 236 mil. Kč v roce 2005. Průměrný denní stav souhrnného účtu SP byl v meziročním srovnání vyšší (62,4 mld. Kč proti 34,2 mld. Kč v roce 2005) a tím byl vyšší i průměrný denní objem reinvestovaných prostředků (62,3 mld. Kč proti 34,0 mld. Kč). Souviselo to především se zahrnutím prostředků rezervních fondů organizačních složek státu do souhrnného účtu SP počínaje 1. říjnem 2005, dále se snížením průměrných denních stavů vkladů SFA i zůstatků účtů pro převod daní územním samosprávným celkům, státním fondům a Evropské unii, a mírným zhoršením průměrného denního salda státního rozpočtu. Průměrné denní saldo státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2006 bylo schodkové ve výši -7,7 mld. Kč, zatímco v 1. až 3. čtvrtletí 2005 byla tato hodnota -7,2 mld. Kč. Meziroční pokles průměrného denního zůstatku na účtech státních finančních aktiv byl vykázán ve výši 5,5 mld. Kč, a byl ovlivněn poklesem prostředků na umořovacím účtu získaných emisemi státních dluhopisů o 9,2 mld. Kč, zatímco zůstatky na účtech účelových prostředků ve svém souhrnu vzrostly o 3,7 mld. Kč (poslední dva údaje jsou koncové stavy, nikoli průměrné denní):

Průměrné denní stavy*)	Saldo běž. hospodaření SR	Zůstatky účtů pro převod daní USC, SF a EU	Vkladové účty SFA	Rezervní fondy OSS	Souhrnný účet SP	Financování SP		Celková pozice SP
						ze SFA	dluhopisové	
						1	2	
leden - září 2006	-7 737	6 332	28 791	34 967	62 353	1 439	-63 734	58
2005	-7 200	7 104	34 332	34 967	34 236		-34 000	236
rozdíl	-537	-772	-5 541	34 967	28 117	1 439	-29 734	-178

*) počítáno na pracovní dny

Průměrný denní zůstatek finančních prostředků na souhrnném účtu státní pokladny v lednu až září 2006 **představoval 62,4 mld. Kč** a proti 1. až 3. čtvrtletí 2005 se snížil o 28,1 mld. Kč. Tvořily jej průměrný denní schodek státního rozpočtu (-7,7 mld. Kč), průměrný denní zůstatek na účtech sdílených daní územních samosprávných celků, státních fondů a EU (+6,3 mld. Kč) a průměrný denní zůstatek na vkladových účtech státních finančních aktiv (+28,8 mld. Kč).

Z volných prostředků souhrnného účtu bylo **umístěno do krátkodobých operací** (reverzní repo operace nebo buy & sell operace) s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami **v průměru denně 63,7 mld. Kč** (ve stejném období roku 2005 to bylo 34,0 mld. Kč). Průměrný denní **stav volných** (nevyužitých) **prostředků** na souhrnném účtu tak činil **58 mil. Kč** a proti stejnému období roku 2005 byl nižší o 178 mil. Kč.

Výnosy z operací při řízení likvidity s poukázkami ČNB (účet operace na finančním trhu) od počátku roku do konce září 2006 představovaly 1,1 mld. Kč (ve stejném období roku 2005 činily 495 mil. Kč), **úspora úrokových nákladů na státní pokladniční poukázky** dosáhla 80 tis. Kč (v roce 2005 byly vykázány náklady ve výši necelých 8 mil. Kč).